

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.10.2005
KOM(2005) 532 slutlig

GENOMFÖRANDE AV GEMENSKAPENS LISSABONPROGRAM

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH
EUROPAPARLAMENTET**

Skattepolitikens och tullpolitikens bidrag till Lissabonstrategin

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Nystart för Lissabonstrategin	3
1.1.	Beskattning, effektivitet och konkurrenskraft.....	4
1.2.	Tullpolitik, en av den inre marknadens hörnstenar	4
2.	Göra Europa mer attraktivt för investerare och arbetskraft	4
2.1.	Utvidga och fördjupa den inre marknaden.....	4
2.1.1.	En gemensam konsoliderad bolagsskattebas för företag inom EU	5
2.1.2.	Förenkla skatteklimatet och skapa lika villkor.....	6
2.1.3.	Riktade åtgärder för att avlägsna gränsöverskridande skattehinder för EU-företag	8
2.1.4.	En ny strategi för bilbeskattning	9
2.1.5.	Begränsa snedvridningar till följd av skattebedrägerier och skatteflykt.....	10
2.2.	Säkerställa öppna och konkurrensutsatta marknader i och utanför Europa	10
2.2.1.	En strategi för att bekämpa förfalskningar.....	10
2.2.2.	Förbättra tullagstiftningen och iakttagandet av tullreglerna samt främja e-tull.....	11
2.3.	Förbättra lagstiftningen på EU-nivå och i medlemsstaterna	12
2.3.1.	Modernisera reglerna om mervärdesskatt	12
3.	Skapa tillväxt genom kunskap och innovation.....	13
3.1.	Öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling.....	13
3.1.1.	Ett meddelande som ger vägledning om skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområdet	13
3.2.	Främja en hållbar resursanvändning	14
3.2.1.	Energi-, transport- och miljörelaterade skatter.....	14

GENOMFÖRANDE AV GEMENSKAPENS LISSABONPROGRAM

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Skattepolitikens och tullpolitikens bidrag till Lissabonstrategin

1. NYSTART FÖR LISSABONSTRATEGIN

Kommissionen har nyligen föreslagit en nystart för Lissabonstrategin med inriktning på tillväxt och sysselsättning¹. Om detta skall lyckas måste Europa bli en attraktivare plats för investeringar och arbete, kunskap och innovation måste främjas och politiken måste utformas på ett sådant sätt att de europeiska företagen kan skapa fler och bättre arbetstillfällen.

Skattepolitiken och tullpolitiken har stor betydelse när det gäller att uppnå dessa mål. Det är områden som kan bidra till att göra våra ekonomier effektivare, bl.a. genom ändamålsenlig användning av naturresurser, och öka bolagens konkurrenskraft. De kan också åstadkomma mer konkurrens på marknaderna, ge ett uppsving åt handeln och stödja kunskap och innovation.

I meddelandet presenteras de **centrala skatte- och tullpolitiska gemenskapsåtgärder** som skulle bidra till den snabba strukturella anpassning av våra ekonomier som behövs för att uppnå de ovan nämnda målen. Härvid ligger meddelandet i linje med det handlingsprogram som fastställdes i meddelandet inför Europeiska rådets vårmöte ”Att arbeta tillsammans för tillväxt och sysselsättning – Nystart för Lissabonstrategin”².

Syftet med det här meddelandet är att sammanställa både pågående och planerade tull- och skatteåtgärder som utgör en sammanhängande uppsättning initiativ till stöd för ett av EU:s viktigaste politiska åtaganden.

Avsnitt 2 innehåller centrala åtgärder som syftar till att fördjupa den inre marknaden, säkra öppna och konkurrenskraftiga marknader och förbättra europeisk och nationell lagstiftning. Avsnitt 3 innehåller centrala initiativ för att öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling och främja innovation och en hållbar resursanvändning. (Se den bifogade tabellen över politiska åtgärder.) Med hänsyn till initiativens särdrag kommer de att utformas på olika sätt och vid behov kommer en konsekvensanalys att göras.

Dessa initiativ skulle bidra till att förnya tillväxten och därför skapa fler och bättre arbetstillfällen. När det gäller mer renodlad sysselsättningspolitik bör det påpekas att särskilda skatteåtgärder på medlemsstatsnivå kan bidra till att öka sysselsättningen och främja ekonomier utan social utslagning. Relativt hård beskattning av arbete förefaller ha hindrat skapandet av fler arbetstillfällen, särskilt lågkvalificerade sådana, men det effektivaste sättet för staterna att öka sina inkomster utan att höja skattesatserna är och förblir att bredda skattebasen genom att få ut fler personer i arbetslivet. En förskjutning av tyngdpunkten i

---

¹ KOM(2005) 330 och KOM(2005) 24.

² Ibid.

beskattningen från skatt på arbete till konsumtionsskatter och miljöavgifter skulle också kunna ingå som ett led i en bredare strategi för att öka sysselsättningen.

1.1. Beskattning, effektivitet och konkurrenskraft

En viss grad av skattekonkurrens är hälsosam och kan ha positiva ekonomiska effekter, men huvudsyftet med ett skattesystem är att få en viss inkomst för att kunna finansiera offentliga tjänster och transfereringar. Detta bör göras så effektivt som möjligt. Skattesystem kan medföra kostnader antingen i form av minskad ekonomisk effektivitet – på grund av skattenedvridningar – eller genom de bördor som skattebetalare och skatteförvaltningar drabbas av när det gäller att följa skatteregler och administrativa formaliteter.

Den omständigheten att det finns olika nationella skattesystem inom EU medför stora merkostnader när det gäller de administrativa förfaranden som är nödvändiga för att följa skattereglerna. Detta förhindrar en mer effektiv resursallokering och innebär att det inte råder lika villkor³. Det är nämligen så att dubbelbeskattning, skatterelaterade kostnader för omstruktureringar av företag och mer allmänna skillnader mellan medlemsstaternas skatteregler medför att företag kan föredra att bedriva sin verksamhet på hemmamarknaden framför i en annan medlemsstat. Detta är ett stort hinder när det gäller att uppnå de fulla fördelar som **en konkurrenskraftig inre marknad** innebär. Om dessa hinder avlägsnas skulle det bidra till att skapa nya möjligheter för marknadstillträde och den konkurrens som detta skulle medföra skulle i sin tur stimulera investeringar och innovation. Vidare skulle kostnadsbesparingen till följd av att skattehindren avlägsnas bidra till att förbättra konkurrenskraften i EU:s produktionssektor.

Skattepolitiken skulle också aktivt kunna främja skapandet av **tillväxt genom kunskap och innovation**. Såväl forskning och utveckling som det allmänna företagsklimatet skulle kunna gynnas av riktade skatteåtgärder. Skattepolitiken skulle också kunna bidra till att främja miljöförändringar, vilket skulle leda till hållbarare produktions- och konsumtionsmönster.

1.2. Tullpolitik, en av den inre marknadens hörnstenar

Tullpolitiken har stor betydelse när det gäller att **främja handeln**. Ökningen av handelsvolymerna på senare år, den komplicerade moderna leveranskedjan, säkerhets- och trygghetshänsyn, antalet berörda parter och den takt i vilken varor utbyts innebär att kraven på handelsrelaterad information ökar stort.

Förenklad tullagstiftning, rationaliserade tullprocesser och tullförfaranden samt inrättandet av enhetliga och kompatibla elektroniska tullsystem kommer att innebära att näringsidkarna kommer att spara pengar och tid vid sina affärstransaktioner med tullen. Samtidigt kommer datoriseringen och kompatibiliteten att medföra att varor går att spåra och större öppenhet för både tullförvaltningarna och näringslivet.

2. GÖRA EUROPA MER ATTRAKTIVT FÖR INVESTERARE OCH ARBETSKRAFT

2.1. Utvidga och fördjupa den inre marknaden

I Lissabonstrategin understryks det att centrala reformer fortfarande behövs för att fullborda den inre marknaden och att dessa bör ägnas särskild uppmärksamhet. Merparten av de

---

³ Se ”Studie över beskattningen i Europa” (SEK(2004) 1128/2).

åtgärder som EU vidtar på det skattepolitiska området rör frågor beträffande den inre marknadens upprättande och funktion. Det bör i detta sammanhang framhållas att gemenskapens Tull 2013-program och Fiscalis 2013-program⁴ kommer att fortsätta att utgöra ett stort bidrag till att den inre marknaden skall fungera problemfritt, inte minst genom finansieringen av den elektroniska samtrafiken av medlemsstaternas informationssystem på tull- och skatteområdet.

För närvarande **har flera aspekter av hur de nationella skattesystemen fungerar negativa effekter på marknadsintegrationen** eller hindrar att fördelarna av en enda marknad utnyttjas till fullo. Dessutom framstår skattehindren nu tydligare som kvarstående hinder på den inre marknaden, eftersom det nuvarande affärsklimatet är mer befrämjande för gränsöverskridande verksamhet än fallet var för tjugo år sedan.

Om dessa hinder avlägsnades skulle företagen kunna göra sundare ekonomiska val som bygger på produktionsfaktorers produktivitet och som i mindre grad är snedvridna genom vissa merkostnader. Detta skulle leda till en produktionsökning för medlemsstaternas ekonomier och, beroende på villkoren på de relevanta produktmarknaderna och företagens faktiska agerande, pressa ner kostnaderna och priserna. Detta skulle i sin tur leda till ökad välfärd.

2.1.1. En gemensam konsoliderad bolagsskattebas för företag inom EU

Den nuvarande samtidiga förekomsten av 25 olika, och ibland även inbördes oförenliga, **bolagsskattesystem** inom EU medför i praktiken merkostnader för att följa reglerna och ger små möjligheter till gränsöverskridande förlustutjämning, trots att förlustutjämning är vanlig i renodlade inhemska fall. Så bör det inte vara på en verklig inre marknad. Företagen tenderar i allt högre grad att behandla EU som en enda marknad i sin affärsverksamhet (forskning, tillverkning, varulager, försäljning o.s.v.), men av rena skatteskäl tvingas de att dela upp denna marknad i nationella marknader.

Bolagsskattereglerna behandlar gränsöverskridande verksamhet inom EU annorlunda och ofta mindre fördelaktigt än motsvarande rent inhemska verksamhet. Detta stimulerar företag att investera på den inhemska marknaden och avhåller dem från att samverka med utländska företag och att etablera dotterbolag utomlands. Samtidigt ger bristande överensstämmelse mellan nationella system möjligheter till skatteundrandragande.

Kommissionens arbete mot en **gemensam konsoliderad bolagsskattebas** inleddes 2001⁵ och bekräftades 2003⁶. En gemensam konsoliderad bolagsskattebas skulle göra det möjligt för bolag som bedriver verksamhet på den inre marknaden att följa samma regler för beräkningen av sina skattebasen i olika medlemsstater i EU. Kommissionen har inte för avsikt att föreslå någon harmoniserad bolagsinkomstskattesats. En gemensam konsoliderad bolagsskattebas skulle emellertid möjliggöra gränsöverskridande förlustutjämning och skulle lösa de nuvarande skatteproblem som hänger samman med gränsöverskridande verksamheter och omstruktureringar av bolagskoncerner. Man skulle behöva enas om en metod för att fördela den konsoliderade skattebasen mellan medlemsstaterna så att varje stat kan tillämpa sin egen skattesats på sin andel av den konsoliderade basen. Den metoden borde leda till ett enklare och öppnare bolagsskattesystem inom EU.

---

⁴ KOM(2005) 111.

⁵ KOM(2001) 582 och SEK(2001) 1681.

⁶ KOM(2003) 726.

Detta är en utmaning, men kommissionen har för avsikt att vidta de nödvändiga förberedelserna för en gemensam konsoliderad skattebas under de kommande tre åren för att kunna lägga fram en gemenskapsrättsakt senast år 2008.

2.1.2. Förenkla skatteklimatet och skapa lika villkor

Syftet med den åtgärd som beskrivs ovan är att ta itu med många av de bolagsskatt hinder som multinationella bolag stöter på. Gränsöverskridande ekonomisk verksamhet inom EU drabbas emellertid också av flera andra skatteåtgärder, i synnerhet på mervärdesskatteområdet, som innebär betungande skyldigheter och som hindrar handel och investeringar. Gränsöverskridande verksamhet medför statistiskt sett stora öknings av kostnaderna för att följa gällande regler för alla bolag⁷. Små och medelstora företag är särskilt utsatta när det gäller dessa hinder, eftersom kostnaderna för att följa gällande regler är proportionellt sett högre för dessa företag än för större bolag, och om hindren avlägsnades skulle det avsevärt kunna öka de små och medelstora företagens deltagande i den inre marknaden, vilka för närvarande deltar i mycket lägre utsträckning än de stora företagen. Detta resulterar i ekonomisk ineffektivitet och en tänkbar negativ inverkan på ekonomisk tillväxt och sysselsättningen.

a) Skyldigheten att följa mervärdesskattereglerna

Enligt studien över beskattningen i Europa⁸ är kraven på att följa mervärdesskattereglerna det enda skälet till att 14 % av de små och medelstora företagen och 10 % av de stora företagen inte har ägnat sig åt ekonomisk verksamhet som omfattas av mervärdesskatt i medlemsstater där de inte har fasta etableringsställen. I oktober 2004 ingrep kommissionen genom att lägga fram ett omfattande förslag om att **förenkla nuvarande skyldigheter att följa mervärdesskattereglerna** vid gränsöverskridande transaktioner för att underlätta för näringsidkare som levererar varor eller tillhandahåller tjänster till andra EU-medlemsstater. Förslaget innehåller bland annat bestämmelser om ett system med en ”**one-stop shop**” som skulle göra det möjligt för näringsidkare att använda ett enda mervärdesskattenummer för alla leveranser eller tillhandahållanden inom EU och att inge en enda global mervärdesskattedeklaration till en elektronisk portal genom vilken deklarationen automatiskt lämnas till de olika medlemsstater där näringsidkaren bedriver beskattningsbar verksamhet. Förslaget innehåller fem andra förenklande åtgärder som bör underlätta för företag, särskilt små och medelstora, att bedriva verksamhet i andra medlemsstater. Förslaget diskuteras för närvarande i rådet.

b) Försök med att tillämpa metoden med beskattning i hemstaten

I samband med utarbetandet av kommissionens strategi för bolagsbeskattning framstod metoden med beskattning i hemstaten som en tänkbar lösning för de skatteproblem som utgör det största hindret för små och medelstora företags gränsöverskridande verksamhet. Hemstatsmetoden innebär huvudsakligen att man tillämpar den inre marknads **metod med ömsesidigt erkännande vid bolagsbeskattning av små och medelstora företag**. För företag som uppfyller kraven skulle bolagsskattereglerna i hemstaten tillämpas på dotterbolag och fasta etableringsställen i andra deltagande medlemsstater. Detta skulle inte kräva någon

---

⁷ Se ”Studie över beskattningen i Europa” (SEK(2004) 1128/2).

⁸ SEK(2004) 1128/2.

harmonisering av skattesatserna, eftersom dessa även i fortsättningen skulle fastställas och tillämpas i varje enskild medlemsstat.

Kommissionen anser att denna idé, som har utvecklats i stor detalj på det tekniska planet, med fördel skulle kunna prövas genom att små och medelstora företag får använda metoden försöksvis i ett pilotprojekt under fem år. Kommissionen planerar att lägga fram ett meddelande om detta före slutet av 2005.

c) Mervärdesskatteregler om internationella tjänster

Skattelagstiftningen är inriktad på den ekonomiska verkligheten och är endast effektiv om den ständigt anpassas till nya tendenser och omständigheter. Det faktum att alltfler tjänster kan tillhandahållas internationellt är en särskild utmaning. EU har lyckats bemöta verkningarna för mervärdesskatten av e-handel och liberaliseringen av telekommunikationstjänsterna, men även mervärdesskattereglerna för fastställande av platsen för tillhandahållandet av andra tjänster som kan tillhandahållas från en avlägsen ort måste ändras på ett liknande sätt så att förutsättningarna är desamma för aktörer i och utanför EU och så att det kan garanteras att intäkterna går till konsumtionslandet.

Kommissionen lade fram ett förslag om **platsen för tillhandahållande av tjänster mellan beskattningsbara personer (B2B) 2003**⁹. Detta förslag har nyligen ändrats så att det även omfattar en **översyn av platsen för tillhandahållande av tjänster från företag till konsumenter (B2C)**¹⁰. Det ändrade förslaget bör, när det antas, lätta mervärdesskattebördan för företag som tillhandahåller gränsöverskridande tjänster åt andra företag, eftersom man avskaffar kraven på ytterligare mervärdesskatteregistrering och undanröjer behovet av dyrbara återbetalningsförfaranden. Det kommer också att hjälpa till att komma till rätta med konkurrenssnedvridningar på grund av att olika medlemsstater tillämpar olika mervärdesskattesatser (där ytterligare harmonisering av skattesatserna är osannolik) och skapa villkor som är desamma som för aktörer i tredjeländer.

d) Mervärdesskatteregler om finansiella tjänster

Mervärdesskattereglerna om finansiella tjänster är från 1977 och innebär ett allmänt undantag för den sektorn. Detta innebär att den ingående mervärdesskatt som finansiella institut betalar i allmänhet inte är avdragsgill och därför blir en slutkostnad för de finansiella instituten. Det uppstår en kedjereaktion som resulterar i att kostnaden för tjänster åt företagskunder ökar. Situationen kan bli ännu mer komplicerad om de finansiella instituten lägger ut en del av sin verksamhet på entreprenad och sådana tillhandahållanden omfattas av ytterligare mervärdesskatt. Det finns gott om belegg för att detta system med undantag i grund och botten är ineffektivt och att det ökar kostnaderna.

Dessa regler behöver ses över eftersom de ger upphov till allt större spänningar. Dessutom kan reglerna tolkas olika på nationell nivå. Dessa föråldrade mervärdesskatteregler stämmer allt sämre överens med andra gemenskapspolitiska mål, såsom exempelvis handlingsplanen för finansiella tjänster. Oönskade följderna av mervärdesskattereglerna hindrar ofta en förbättrad effektivitet i sektorn, vilket är något som man annars skulle kunna förvänta sig efter skapandet av en enda alleuropeisk marknad för finansiella tjänster.

---

⁹ KOM(2003) 822.

¹⁰ KOM(2005) 334.

Kommissionen har för avsikt att efter ett brett samråd med alla berörda parter lägga fram ett lagförslag om att anpassa mervärdesskattereglerna för finansiella tjänster till utvecklingen av en enda finansiell marknad.

e) Konkurrensen mellan offentliga organ och privata företag

Reglerna om undantag för allmännyttiga tjänster och **offentliga organs mervärdesskattebefrielse** behöver också moderniseras. De nuvarande reglerna är föråldrade och stämmer inte längre överens med 2000-talets ekonomiska verklighet, där tidigare monopol har liberaliserats och stora delar av de offentliga tjänsterna har privatiserats helt eller delvis. Detta orsakar konkurrensnedvridningar och ekonomisk ineffektivitet samt främjar skatteundandragande. Kommissionen avser att ändra de nuvarande mervärdesskattereglerna genom att lägga fram ett förslag i slutet av 2006 om att återställa lika villkor i vissa verksamheter där både offentliga organ och privata företag är aktiva.

2.1.3. *Riktade åtgärder för att avlägsna gränsöverskridande skattehinder för EU-företag*

På **bolagsbeskattningsområdet** har kommissionen i avvaktan på att den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen genomförs fastställt flera riktade lösningar som syftar till att avlägsna vissa skattehinder.

a) Gränsöverskridande förlustutjämning

Avsaknaden av **gränsöverskridande förlustutjämning** tenderar att påverka näringslivets beslut genom att bolagen stimuleras att antingen investera på hemmamarknaden eller att göra gränsöverskridande investeringar i större medlemsstater på grund av att det är mer sannolikt att de redan har en skattebas där som förluster kan utjämnas mot.

Gränsöverskridande förluster inom ett företag, dvs. förluster vid ett utländskt fast etableringsställe, får beaktas av huvudkontoret i de flesta medlemsstater, men endast ett fåtal länder medger gränsöverskridande förlustutjämning inom en koncern, dvs. utjämning för förluster i ett utländskt bolag som ingår i samma koncern. Naturligtvis skapar denna skillnad i behandling snedvridningar.

Efter att ha dragit tillbaka ett förslag till direktiv från 1990 på detta område har kommissionen inlett tekniska diskussioner med medlemsstaterna i syfte att lägga fram ett meddelande så snart som EG-domstolen har meddelat sin dom i mål C-446/03 (Marks & Spencer), vilken bör vara särskilt relevant för det här området.

b) Internprissättning

Internprissättningen bidrar i stor utsträckning till EU-företagens merkostnader för att följa skattereglerna¹¹. Kommissionen inrättade det gemensamma forumet för internprissättning i EU 2002 för att på annat sätt än genom lagstiftning få fram pragmatiska lösningar på internprissättningsproblemen inom EU. Forumet består av skatteexperter från medlemsstaternas skatteförvaltningar och från näringslivet. Efter forumets första rapport antog kommissionen 2004 ett meddelande som inbegrep ett förslag till en uppförandekod för

---

¹¹ Se ”Studie över beskattningen i Europa” (SEK(2004) 1128/2).

ett effektivt genomförande av skiljemannakonventionen¹² som rådet antog i december förra året.

Efter forumets andra rapport från maj 2005 avser kommissionen att detta år föreslå en uppförandekod om dokumentationskrav för internprissättning för företag i intressegemenskap i EU. Dessutom är kommissionens tjänsteavdelningar och forumets medlemmar nu inriktade på att hitta alternativa förfaranden för att undvika och avskaffa skattetvister.

c) Skatt på kapitaltillskott

Vissa indirekta skatter som t.ex. **skatt på kapitaltillskott** (en skatt på kapitaltillskott för bolag med begränsat ansvar) är helt klart till nackdel för företag inom EU och bör avskaffas som ett led i processen med att göra Europa attraktivare för investeringar. Skatten på kapitaltillskott är särskilt skadlig i samband med omstruktureringar av EU-företagen och deras utveckling. Skatten är också ofördelaktig för nystartade bolag och för bolag som ökar sitt kapital. På senare år har tendensen varit att avskaffa skatt på kapitaltillskott. Skatten tas för närvarande ut av endast 10 av de 25 medlemsstaterna. Från och med nästa år kommer endast 8 medlemsstater att fortsätta att ta ut den.

Kommissionens tjänsteavdelningar håller därför på och förbereder ett förslag till en omarbetad version av direktivet om skatt på kapitaltillskott¹³ som skall vara klar före slutet av 2006. Syftet med den omarbetade versionen kommer att vara att förenkla och modernisera lagstiftningen och ge möjlighet till en utfasning av skatten på kapitaltillskott för att stödja EU-företagens utveckling.

2.1.4. En ny strategi för bilbeskattning

Den europeiska **bilmarknaden** är ett bra exempel på en sektor som **ännu inte i full utsträckning har gynnats av den inre marknaden** och beskattningen är ett av skälen till detta. Efter ett meddelande 2002¹⁴ och omfattande samråd antog kommissionen den 5 juli 2005 ett nytt förslag om personbilsbeskattning¹⁵. Detta förslag går ut på att **bilregistreringsskatterna i medlemsstaterna gradvis skall avskaffas för att ersättas med en årlig vägtrafikskatt eller någon annan befintlig eller innovativ ny skatt**. Ett gradvist avskaffande av registreringskatterna skulle minska byråkratin och de höga transaktionskostnaderna för konsumenterna. Det skulle också resultera i större öppenhet och ett större mått av rättssäkerhet för samtliga aktörer samt minska de nuvarande prisskillnaderna på bilar med ungefär en femtedel.

Förslaget syftar också till att minska den nuvarande fragmenteringen av EU:s bilmarknad, som påverkar den gränsöverskridande handeln med bilar. För närvarande måste industrin ofta av skatteskäl tillverka speciella modeller med olika specifikationer för olika medlemsstater. Förslaget skulle ge bilindustrin ett incitament att i högre grad utnyttja stordriftsfördelar genom att använda samma tekniska specifikationer för att tillverka bilar för hela den inre marknaden.

---

¹² KOM(2004) 297.

¹³ Rådets direktiv 69/335/EEG av den 17 juli 1969 i dess ändrade lydelse.

¹⁴ KOM(2002) 431.

¹⁵ KOM(2005) 261.

2.1.5. Begränsa snedvridningar till följd av skattebedrägerier och skatteflykt

Skattebedrägerier ger upphov till betydande snedvridningar av den inre marknadens funktion, hindrar rättvis konkurrens och minskar efter hand intäkter som skulle användas för offentliga tjänster på nationell nivå. När skattebedrägerierna ökar leder det till ökade skattebördor för de bolag som följer lagen, eftersom staten måste kompensera för inkomstbortfallet.

Skattesystemen omfattas av medlemsstaternas behörighet och bör fortsätta att göra det. Emellertid anser kommissionen att tillvägagångssätt som i större omfattning är gemensamma och samordnade skulle kunna hjälpa och stödja medlemsstaterna i bekämpningen av skattebedrägerier. Kommissionen håller därför på och utvärderar behovet av en ny skattepolitik för bedrägeribekämpning på europeisk nivå. Flera olika instrument kan övervägas, t.ex. att förbättra samarbetet mellan förvaltningar inom landet, att begränsa hindren för ett effektivt informationsutbyte genom att t.ex. förbättra tillgången till bankuppgifter, att främja förhandlingar med tredjeländer om att införa bestämmelser om informationsutbyte, att ytterligare utveckla användningen av instrument för administrativt samarbete inom gemenskapen och att förbättra den grundläggande skattelagstiftningen.

Kommissionen skulle svara för den nödvändiga samordningen, framför allt i syfte att förbättra de instrument för administrativt samarbete som är tillgängligt för medlemsstaterna. Den avser att lägga fram ett meddelande om detta under 2006.

2.2. Säkerställa öppna och konkurrensutsatta marknader i och utanför Europa

De europeiska bolagen står inför ett allt större antal internationella utmaningar. Lika villkor för dessa bolag i och utanför EU skulle gynna investeringar på EU:s inre marknad. Om målen i Lissabonstrategin skall uppfyllas är det därför nödvändigt att vidta åtgärder för att förbättra EU-företagens internationella konkurrenskraft.

2.2.1. En strategi för att bekämpa förfalskningar

EU-företagens industriella och immateriella äganderätt kränks i mycket stor utsträckning genom förekomsten av **pirattillverkade och varumärkesförfalskade produkter**. De studier som utfördes av Internationella handelskammaren 1997 respektive OECD 1998 visade följande:

- Varumärkesförfalskade varor svarar för 5–7 % av världshandeln.
- Varumärkesförfalskade varor är orsaken till 200 000 förlorade arbetstillfällen i Europa.

Verksamheten har sedan dess vuxit avsevärt. Internationella företagsledare och regeringsföreträdare krävde vid sitt möte i Davos i Schweiz 2003 ”en massiv global satsning för att bekämpa varumärkesförfalskningen, som nu uppskattas omfatta mer än 450 miljarder dollar per år”. Förbättrade gränskontroller ansågs vara av avgörande betydelse.

EU:s tullbeslag (mer än 100 miljoner varor om året till ett värde av över en miljard euro) har ökat med nästan 1 000 % under de senaste fem åren. Alla EU:s näringslivssektorer möter ökad konkurrens från denna olagliga och ohederliga handel. Dessutom minskar handeln skatteintäkterna och innebär en säkerhetsrisk för medborgarna.

Om investeringarna i forskning och utveckling skall främjas och lika villkor i och utanför EU säkras behövs **effektiva åtgärder för att skydda immateriella rättigheter**.

Gemenskapen måste göra kraftfulla insatser för att utarbeta en enhetlig strategi baserad på praktiska åtgärder för att ge näringslivet billigt och konkret stöd för att bekämpa detta hot. Det internationella samarbetet måste också främjas så att tillverkningen och exporten av kopior från tillverkningsländerna kan stoppas. Utan detta underliggande säkerhetsnät kommer företagen att få föra en alltmer orättvis kamp mot nya tillverkningsregioner som framställer förfalskningar i en aldrig tidigare skådad utsträckning.

Kommissionen lade fram ett omfattande paket med brottsbekämpande åtgärder i juli för att säkerställa att de immateriella rättigheterna inte kränks¹⁶ och antog i oktober 2005 ett meddelande¹⁷ om konkreta åtgärder för att öka det skydd som tullmyndigheterna kan erbjuda mot piratkopiering och förfalskningar, närmare bestämt ett fördjupat partnerskap med näringsidkare och ökat internationellt samarbete med EU:s handelspartner.

2.2.2. *Förbättra tullagstiftningen och iakttagandet av tullreglerna samt främja e-tull*

I det nuvarande internationella företagsklimatet är enkla, förutsägbara och kostnadseffektiva formaliteter för varors gränsöverskridande rörlighet centrala när det gäller att öka den ekonomiska tillväxten genom nationellt eller regionalt deltagande i den internationella handeln. Dessutom har tullmyndigheterna goda förutsättningar att se till att importen uppfyller miljökrav, hälsokrav och tekniska krav och att handelspolitiska åtgärder efterlevs. Denna del av tullens arbete är avgörande för att säkra att

* lika villkor skapas, bibehålls eller återställs med handelspartner,

* känsliga konsumtionsvaror som tillverkas inom EU får dra full nytta av sin tillverkningsstandard och tillverkningsort,

* skyddsåtgärder, när sådana åtgärder behövs för att lindra nödvändiga anpassningar i gemenskapen, är effektiva.

År 2003 antog kommissionen ett meddelande om en enkel och papperslös miljö för tullen och handeln och om tullens roll i en integrerad förvaltning av de yttre gränserna¹⁸. Meddelandet innehåller en handlingsplan för en noggrann översyn av tullförfarandena, däribland en förenkling och effektivisering för att fullt ut kunna utnyttja de möjligheter som informations- och kommunikationstekniken erbjuder. Uppvisandet av varor för tullen är ett obligatoriskt led i varors rörlighet över gemenskapens yttre gränser. De förfaranden som skall tillämpas har stor betydelse för den inhemska industrins roll i den internationella handeln och dess bidrag till den inhemska ekonomin. En effektiv och ändamålsenlig varuklarering ökar den inhemska industrins deltagande på den globala marknaden, ger den mer konkurrenskraft och främjar små och medelstora företags deltagande i den internationella handeln samtidigt som den tillgodoser säkerhetsaspekterna. Vidare kommer en **moderniserad tullkodex**, som effektiviserar och anpassar tullagstiftningen, tullförfarandena och tullprocesserna, däribland gemensamma standarder för IT-system, tillsammans med praktiska åtgärder i medlemsstaterna, att bidra till att uppnå en enkel och papperslös miljö för tullen och handeln.

---

¹⁶ KOM(2005) 276.

¹⁷ KOM(2005) 479.

¹⁸ KOM(2003) 452.

Denna moderniserade tullkodex, som kommer att föreslås av kommissionen senare detta år, kommer att utgöra den rättsliga grundvalen för e-tull. Den kommer att skapa den rättsliga grunden för elektroniskt utbyte av data inte bara mellan näringsidkare och tullmyndigheter i medlemsstaterna utan också med andra förvaltningar eller organ som är inblandade i varors internationella rörlighet, i enlighet med kommissionens meddelande om e-förvaltningens roll i Europas framtid¹⁹. Enligt detta initiativ kommer näringsidkarna bara att behöva lämna information till tullmyndigheterna en enda gång ("single window") och varorna kommer att kontrolleras av dessa olika myndigheter vid samma tillfälle och på samma plats ("one-stop shop").

För att möjliggöra en effektiv och ändamålsenlig riskhantering måste tullförvaltningarna i samtliga medlemsstater kunna utbyta information elektroniskt. Detta innebär i synnerhet utbytet av deklarationer före varors ankomst respektive avgång och information om risker och näringsidkare. Tullsystemen och tullpraxisen måste därför bli mera samstämmiga och medlemsstaternas och kommissionens automatiserade tullsystem måste vara synkroniserade. Dessutom måste näringsidkarna kommunicera och utföra sina ärenden med tullen genom direktanslutning. Detta bör uppnås på grundval av principen om "tillgång för alla" (multiplattformsteknik), enligt definitionen i kommissionens meddelande om e-förvaltningens roll i Europas framtid.

2.3. Förbättra lagstiftningen på EU-nivå och i medlemsstaterna

2.3.1. Modernisera reglerna om mervärdesskatt

Bättre lagstiftning är en viktig del av den förnyade Lissabonstrategin. Kommissionen har lagt fram **flera förslag på mervärdesskatteområdet** som syftar till att förbättra lagstiftningen genom att avlägsna hinder för marknadens funktion och införa mer konkurrens.

Den grundläggande mervärdesskattelagstiftningen i sjätte mervärdesskattedirektivet har ändrats flera gånger och har blivit komplicerad och svårbegriplig. Kommissionen har därför föreslagit en **omarbetad version av det sjätte mervärdesskattedirektivet**²⁰ så att det skall finnas klara EU-regler för näringsidkare som vill göra affärer i EU. Diskussionerna om detta förslag har gjort stora framsteg i rådet och kommer att fortsätta i syfte att få till stånd ett antagande före slutet av 2005.

Dessutom har det blivit allt uppenbarare att det behövs en mer enhetlig tillämpning av mervärdesskattesystemet för att underlätta för företagen att bedriva verksamhet inom hela gemenskapen. Rådet beslutade 2004 att göra det möjligt att vidta åtgärder för att säkra en enhetlig tillämpning av nu gällande mervärdesskatteregler²¹. Den första förordning som kommissionen har föreslagit²² med stöd av denna nya rättsliga grund har nyligen godkänts av rådet och kommer att antas inom kort. Kommissionen anser att en **större användning av denna möjlighet att anta bindande sekundärrätt på mervärdesskatteområdet** på gemenskapsnivå skulle räcka långt när det gäller att undanröja de svårigheter som företag stöter på när de konfronteras med motstridiga tolkningar av EU:s mervärdesskattelagstiftning.

---

¹⁹ KOM(2003) 567.

²⁰ KOM(2004) 246.

²¹ Direktiv 2004/7/EEG.

²² KOM(2004) 641.

Behovet av en mer enhetlig tillämpning av mervärdesskattereglerna är särskilt uppenbart i fall där olika tolkningar kan leda till **dubbelbeskattning** (eller omvänt ingen beskattning). Naturligtvis finns det också fall där dubbelbeskattning eller ett krav på en näringsidkare att betala mervärdesskatt för samma transaktion i två olika medlemsstater kan bero på den omständigheten att medlemsstater har olika uppfattning om hur en viss transaktion skall klassificeras. En sådan skillnad i bedömningen av omständigheterna kan förekomma trots att de berörda medlemsstaterna har samma mervärdesskattelagstiftning. Kommissionen kommer därför före slutet av 2005 att lägga fram ett förslag om en EU-mekanism som kan lösa eller åtminstone lindra sådana situationer med dubbelbeskattning.

3. SKAPA TILLVÄXT GENOM KUNSKAP OCH INNOVATION

3.1. Öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling

Både ekonomisk teori och empirisk analys betonar den centrala roll som forskning och utveckling har för ekonomisk tillväxt. Investeringar i forskning och utveckling skapar normalt sidoeffekter som innebär att den samhällsmässiga avkastningen på investeringen blir högre än den privata avkastningen för bolaget. Utan offentlig inblandning skulle därför nivån på näringslivets forskning hamna på en för låg nivå och inte kunna öka ekonomins fulla tillväxtpotential.

Följaktligen ingår flera olika åtgärder som är avsedda att främja forskning och utveckling i Lissabonstrategin. I ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i mars 2005 anges det uttryckligen att målet med en investeringsnivå på 3 % på forsknings- och utvecklingsområdet ”skall uppnås bland annat genom skatteincitament för privata investeringar...”.

3.1.1. *Ett meddelande som ger vägledning om skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområdet*

Beroende på den ekonomiska bakgrunden, forsknings- och utvecklingskapaciteten och det allmänna skattesystemet i ett visst land kan skatteincitament hjälpa till både när det gäller att komma till rätta med marknadsbrister och när det gäller att öka näringslivets investeringar i forskning genom att minska kostnaderna för forskning och utveckling. Skatteåtgärder gör det möjligt för företag att bättre avgöra hur investeringar i forskning och utveckling lämpligen bör fördelas på olika projekt och prioriterade uppgifter och ger dem ett större mått av säkerhet när det gäller rättsliga aspekter och planeringen. De gör det också möjligt att skapa en direkt förbindelse mellan offentliga incitament och en ökning av privata investeringar i forskning och utveckling, vilket har mycket stor betydelse med hänsyn till den allmänna bristen på privat forskning och innovation i Europa. Värdet av skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområdet måste emellertid bedömas mot bakgrund av det allmänna skattesystemet. Nivån på den allmänna bolagsskattesatsen har t.ex. avgörande betydelse för de effekter som skatteincitament får på omfattningen av näringslivets investeringar i forskning och utveckling.

Under senare år har medlemsstaterna infört eller förstärkt flera olika skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområdet. Under de senaste två åren har CREST följt informationsutbytet bland medlemsstaterna om bästa praxis på detta område som en del av den ömsesidiga inlärningsprocessen för att öka investeringarna i forskning och utveckling. För närvarande förekommer det emellertid många olika incitament i medlemsstaterna på forsknings- och utvecklingsområdet, vilket skapar dålig samordning på EU-nivå. Med tanke

på att medlemsstaterna ofta stöter på samma problem kan denna brist på samordning resultera i icke-optimal fördelning av offentliga anslag och hindra skapandet av lika villkor inom EU.

Ett **meddelande som ger vägledning om skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområdet** skulle kunna bidra till att avhjälpa denna brist och i bästa fall hjälpa medlemsstaterna att tillsammans finna lösningar på gemensamma problem och rent av utarbeta ömsesidigt förstärkande incitament på forsknings- och utvecklingsområdet, vilket skulle skapa ett gynnsamt skatteklimat för forskning och utveckling inom EU:s forskningsområde. Såsom kommissionen har tillkännagivit i sin handlingsplan för statligt stöd kommer den under 2006 att se över ramarna för statligt stöd i syfte att gynna forskning och utveckling och innovationer. Den kommer samtidigt att lägga fram ett meddelande med vägledning för medlemsstaterna om hur åtgärder avseende skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområden bör utformas och genomföras i deras allmänna skattesystem, så att de får en klar bild av de relevanta hindren i gemenskapslagstiftningen.

Meddelandet kommer att

- ange de centrala EU-rättsliga kraven för medlemsstaternas skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområdet,
- framhålla bästa praxis när det gäller behandlingen i skattehänseende av forskning och utveckling och incitament i vissa medlemsstater som skulle kunna tjäna som exempel för andra medlemsstater, och
- i förekommande fall, ange det politiska budskapet och det huvudsakliga innehållet i tänkbara framtida initiativ som är riktade till medlemsstaterna.

Ett sådant meddelande kommer naturligtvis att vara utformat så att det hjälper medlemsstater som vill använda skatteincitament att göra så utan att på något sätt tvinga medlemsstater att använda sådana.

3.2. Främja en hållbar resursanvändning

Indirekt beskattning kan såsom ett marknadsbaserat instrument ha avgörande betydelse för en hållbar resursanvändning i Europeiska unionen. Ändamålsenligt utformade punktskatter eller särskilda miljöavgifter ger bättre prissignaler genom att externa miljökostnader omvandlas till interna, vilket får näringsidkarna att ändra sitt beteende i linje med detta. Dessutom ger beskattningen bolagen incitament att ägna sig åt teknisk innovation för att minska sin skattebörda. Energi-, transport- och miljöskatter skulle kunna användas för att främja en sådan hållbar resursanvändning, med fördel inom en samordnad EU-ram för att undvika snedvridningar av konkurrensen.

3.2.1. Energi-, transport- och miljörelaterade skatter

Direktivet om beskattning av energiprodukter²³ har gett medlemsstaterna nytt utrymme att använda skatter för att främja en hållbar resursanvändning. Det medger bl.a. skattelättnader för bolag som tillämpar avtal som leder till att miljöskydds mål uppnås eller till förbättrat energiutnyttjande.

---

²³ Direktiv 2003/96/EG (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51). Direktivet senast ändrat genom direktiv 2004/75/EG (EUT L 157, 30.4.2004, s. 100).

a) Beskattning av diesel för yrkesmässiga ändamål

Detta direktiv behöver ändras för att ta itu med den **snedvridning av konkurrensen på vägtransportmarknaden** som har uppstått på grund av de stora skillnader i beskattningen av diesel för yrkesmässiga ändamål som förekommer i EU:s medlemsstater. Den nyligen utförda genomgången av ny lagstiftning har lett till att förslaget från 2002²⁴ beträffande diesel för yrkesmässiga ändamål har dragits tillbaka, men kommissionen avser att före slutet av 2005 lägga fram ett nytt förslag med beaktande av de kommentarer som Europaparlamentet, rådet och näringsidkare framförde vid diskussionerna av det ursprungliga förslaget.

b) Energibesattning

Kommissionen överväger dessutom att föreslå ändringar i direktivet om energibesattning för att införa **mer långtgående miljömål för energibesattningen** i syfte att helt och hållet omvandla externa kostnader till interna. I grönboken om effektivare energiutnyttjande från 2005²⁵ angav kommissionen att ytterligare initiativ behövde övervägas för att stärka skattepolitikens positiva verkningar när det gäller bättre energiutnyttjande. Dessa initiativ består bl.a. i att närma punktskattesatserna på energiprodukter och på elektricitet som används vid tillverkning till varandra, dock i riktning mot den övre änden av skalan, och att införa en automatisk indexreglering av alla punktskatter.

c) Bilbesattning

Vidare bör det påpekas att det nyligen antagna förslag om bilbesattning som nämnts i avsnitt 2.1.4 också innehåller bestämmelser om införande av en koldioxidberoende komponent i skattebasen enligt medlemsstaternas bestämmelser om bilbesattning. Skatteåtgärder utgör en av de tre pelarna i gemenskapens strategi för att **minska koldioxidutsläpp från personbilar**. En optimal användning av dessa åtgärder tillsammans med åtaganden från bilindustrin och information till konsumenterna är avgörande för att uppnå gemenskapens mål på 120 g koldioxid per kilometer. En minskning av koldioxidutsläppen skulle gå hand i hand med en minskning av bilarnas energiförbrukning, vilket i sin tur skulle bidra positivt till ett effektivt utnyttjande av energiprodukter och en hållbar energiförsörjning.

---

²⁴ KOM(2002) 410.

²⁵ KOM(2005) 265.

BILAGA

Lissabonstrategin: Centrala skatte- och tullpolitiska åtgärder som redan har antagits eller som övervägs

Göra Europa mer attraktivt för investerare och arbetskraft	Skapa tillväxt genom kunskap och innovation
<p><i>1. Utvidga och fördjupa den inre marknaden</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • En gemensam konsoliderad bolagsskattebas för företag inom EU (2008). • Förenkla skatteklimatet och skapa lika villkor: Skyldigheten att följa mervärdesskattereglerna: one-stop shop (2004), hemstatsbeskattning (2005), mervärdesskatte regler om internationella respektive finansiella tjänster (2005) (2006), mervärdesbeskattning av offentliga organ (2006). • Riktade åtgärder för att avlägsna gränsöverskridande skattehinder för EU-företag: gränsöverskridande förlustutjämning (2006), internprissättning (2005), skatt på kapitaltillskott (2006). • En ny strategi för bilbeskattning (2005). • Begränsa snedvridningar till följd av skattebedrägerier och skatteflykt (2006). 	<p><i>1. Öka och förbättra investeringarna i forskning och utveckling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett meddelande som ger vägledning om skatteincitament på forsknings- och utvecklingsområdet (2006).
<p><i>2. Säkerställa öppna och konkurrensutsatta marknader i och utanför Europa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • En strategi för att bekämpa varumärkesförfalskningar (2005). • Förbättra tullagstiftningen i syfte att främja e-tull (2005). 	<p><i>2. Främja en hållbar resursanvändning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Energi-, transport- och miljörelaterade skatter: beskattning av diesel för yrkesmässiga ändamål (2005), energibeskattning (2006), bilbeskattning (2005).
<p><i>3. Förbättra lagstiftningen på EU-nivå och i medlemsstaterna</i></p>	

- Modernisera reglerna om mervärdesskatt (2005).